

DIABOL A TEMNÉ VODY

Vydal Slovenský spisovateľ, a. s.
Miletičova 23, 821 09 Bratislava 2
E-mail: info@slovenskyspisovatel.sk
www.slovenskyspisovatel.sk
Zodpovedná redaktorka Katarína Jusková
Tlač TBB, a. s., Banská Bystrica

Z anglického originálu Stuart Turton: The Devil and the Dark Water,
ktorý vyšiel vo vydavateľstve Raven Books, Bloomsbury Publishing Plc,
London 2020, preložila Diana Ghaniová.

Copyright © Stuart Turton 2020
All rights reserved
Illustrations © Emily Faccini 2020
Translation © Diana Ghaniová 2021
Cover Design © Barbara Baloghová 2021
Cover Photo © Shutterstock
Slovak Edition © Slovenský spisovateľ, Ltd, 2021

ISBN 978-80-220-2357-3

Ada,
práve teraz máš dva roky a spíš vo svojej postieľke.
Si zvláštna a stále nás rozosmievaš.
Kým si prečítaš tieto slová, bude z teba niekto celkom iný.
Dúfam, že sme ešte priatelia.
Dúfam, že som dobrý otec.
Dúfam, že nerobím priveľa chýb
a ak sa náhodou nejaká pritrafí, ty mi ju odpustiš.
Pravdupovediac, vôbec neviem, čo robím,
ale snažím sa zo všetkých síl. Eúbim ťa, dievčatko.
Toto je pre teba. Kýmkoľvek si sa stala.

Proológ

V roku 1634 bola najbohatšou obchodnou spoločnosťou na svete Zjednotená východoindická spoločnosť so základňami v Ázii aj na Myse. Najvýnosnejšou z nich bola Batávia, odkiaľ flotila galeón vozila hodváb a koreniny vrátane muškátového orieška a čierneho korenia naspäť do Amsterdamu.

Plavba trvala desať mesiacov a striehlo na nej nepretržité nebezpečenstvo.

Oceány boli len slabo zmapované a navigačné pomôcky primitívne. Medzi Batáviou a Amsterdamom bola iba jedna spoľahlivá trasa a lode, ktoré z nej zišli, neraz už nikto nikdy neuvidel. Dokonca aj tie, čo držali kurz, museli čeliť chorobám, búrkam a pirátom.

Mnohí, čo sa nalodili v Batávii, v Amsterdame nikdy neprišli.

*Zoznam významných pasažierov a členov posádky
na palube Saardam smerujúcej do Amsterdamu,
ktorý spísal správca Cornelius Vos:*

Hodnostári

generálny guvernér Jan Haan,

*jeho manželka Sara Wesselová a dcéra Lia
správca Cornelius Vos*

kapitán gardy Jacobi Drecht

*Creesjie Jensová a jej synovia Marcus a Osbert
vikomtka Dalvhainová*

Významní pasažieri

*kazateľ Sander Kers a jeho zverenkyňa Isabel
poručík Arent Hayes*

Vyšší dôstojníci na lodi Saardam

veľkoobchodník Reynier van Schooten

kapitán Adrian Crauwels

prvý dôstojník Isaack Larne

Významní členovia posádky

lodňmajster Johannes Wyck

strážnik Frederick van de Heuval

Väzeň

Samuel Pippes

1

Arent Hayes zavyl od bolesti, keď ho do širokého chrbta zasiahol kameň.

Ďalší mu presvišťal popri uchu a tretí ho trafil rovno do kolena. Zatackal sa, za čo si vyslúžil posmešný pokrik rozzúreného davu, ktorý len hľadal dôvod obhádzat ho ďalšími kameňmi.

Mestská hliadka držala na uzde stovky ľudí, ktorí spolu so slinami chrlili nadávky a v čiernych očiach sa im zračila zloba.

„Skrý sa niekam, prepánajána,“ prosil ho v tom hluku Sammy PIPPS, ktorý sa vliekol po prašnej zemi. Na slnku sa mu zaleskli okovy. „Idú po mne.“

Arent bol dvakrát taký vysoký a o polovicu širší ako väčšina mužov v Batávii vrátane PIPPSa. Aj keď sám nebol väzňom, kráčal po boku svojho oveľa menšieho priateľa a chránil ho mohutným telom pred zástupom ľudí.

Pred Sammyho pádom ich prezývali Maco a Vrabec. Nikdy predtým to nebola väčšia pravda.

PIPPSa viedli zo žalára do prístavu, kde už čakala loď, čo ho mala prepraviť do Amsterdamu. Spreádzali ho štyria mušketeri, ale držali sa obďaleč, aby sa aj z nich nestali terče.

„Platíš mi, aby som ťa chránil,“ zavrčal Arent, utrel si z očí zaprášený pot a pokúsil sa odhadnúť, koľko im chýba do bezpečia. „Budem to robiť, kým budem vládvať.“

Prístav ležal za veľkou bránou na druhom konci hlavnej ulice v Batávii. Keď sa za nimi zatvorí brána, ľudská masa sa k nim už nedostane. Nanešťastie, boli na samom chvoste dlhého sprievodu, ktorý sa pomaly presúval horúčavou. Brána sa mu nezдалa o nič bližšie, ako keď napoludnie vyšli zo zatuchnutého väzenia.

K Arentovým nohám dopadol kameň a offkal mu topánky zaschnutým blatom. Ďalší sa odrazil od Sammyho reťazí. Obchodníci ich mali na predaj celé vrecia a dobre na tom zarábali.

„Prekliata Batávia,“ zahundral Arent. „Tie svine neznesú, ak majú prázdne vrecká.“

Za normálnych okolností by ľudia veselo nakupovali od pekárov, krajčírov, obuvníkov, knihárov a výrobcov sviečok, lemujúcich ulicu. Prinajhoršom by frflali na neznesiteľné horúčavy, no stačilo vziať človeka, nasadiť mu putá a predhodiť im ho, aby ho mohli trápiť, a aj tá najmiernejšia duša podľahla diablove.

„Chcú vidieť moju krv,“ nástojil Sammy a snažil sa Arenta odtisnúť. „Choď niekam do bezpečia, prosím ťa.“

Arent sklopil zrak na vydeseného priateľa, ktorý si zbytočne pritískal ruky na hrud'. Tmavé kučery sa mu lepili na čelo a na výrazných lícných kostiach vynikali modriny po bitkách, čo utŕžil vo väzení. Hnedé oči, v ktorých sa zvyčajne zračil posmech, mal teraz vytreštené od zúfalstva.

Aj po tom surovom zaobchádzaní to bol príťažlivý chlap.

Arent mal zasa nakrátko ostrihané vlasy a sploštený nos. Nieкто mu v bitke odhryzol kus pravého ucha a po nešikovnom bičovaní pred niekoľkými rokmi mu zostala dlhá jazva od brady až po krk.

„V dokoch budeme v bezpečí,“ povedal tvrdohlavo. Musel zvýšiť hlas, lebo pred nimi sa ozvali oslavné výkriky.

Sprievod viedol generálny guvernér Jan Haan, ktorý sa niesol vystretý na bielom koňovi a na páse mu štrngal meč.

Pred desiatimi rokmi kúpil v mene Zjednotenej východoindickej spoločnosti dedinu, ktorá stála na tomto mieste. Len čo domorodci podpísali zmluvu, zapálil ju a z popola postavil cesty, kanály a budovy mesta, ktoré zaujalo jej miesto.

Batávia bola v súčasnosti najvýnosnejšou základňou a Jan Haan sa mal vrátiť do Amsterdamu, aby sa stal členom správnej rady obchodnej spoločnosti so záhadným názvom Sedemnást džentlmenov.

Jeho kôň klusal po ulici a ľudia mu so slzami v očiach volali na slávu, vystierali k nemu končeky prstov a snažili sa mu dotknúť nôh. Hádzali pred neho na zem kvety a udeľovali mu požehnanie.

Jan Haan si nič z toho nevšímal a so zdvihnutou bradou hľadel pred seba. Bol plešivý, mal krivý nos a podľa Arenta vyzeral ako jastrab učupený na koni.

Štyria zadychčaní otroci s pozlátanými krytými nosidlami sa snažili udržať s ním krok. Niesli v nich manželku a dcéru generálneho guvernéra. Popri nosidlách kráčala komorná s červenu tvárou a v horúčave sa ovievala.

Za nimi išli štyria mušketeri s krivými nohami a ťažkou truhlicou, v ktorej bola Alotria. Z tváří im kvapkal pot a ruky sa im šmýkali, takže ju niesli s veľkou námahou. Občas sa pošmykli a tvárou im preletel strach. Vedeli, aký trest by ich stihol, keby poškodili úlovok generálneho guvernéra.

Nasledoval ich neusporiadaný zhhluk lichotníkov a pochlebovačov, vysokopostavených úradníkov a rodinných obľúbencov. Ich odmenou za roky intríg bola možnosť stráviť nepríjemné popoludnie sledovaním odchodu rodiny z Batávie.

Arent sa dal rozptýliť okolím a dovolil, aby sa medzera medzi ním a jeho zverencom zväčšila. Vtom popri ňom presvišťal kameň a trafil do líca Sammyho. Pri pohľade na krv dav zaburácal.

Arent stratil trpezlivosť, zohol sa po kameň a hodil ho do útočníka. Zasiahol ho do pleca a muž sa zvalil na zem. Zástup rozhorčene vydýchol a vrhol sa na strážu, ktoré mali čo robiť, aby ho zadržali.

„Dobrá muška,“ zamrmlal uznanlivo Sammy a sklonil hlavu, keď ich zasypali ďalšie kamene.

Kým došli do dokov, Arent kríval. Bolelo ho celé telo. Sammy bol dotlčený, ale väčšiu ujmu neutrpel. Predsa však vykričkol od úľavy, keď sa pred nimi otvorila brána.

Za ňou uvideli bludisko debien a skrútených lán, dovysoka navršenejších prepraviek a prútených košíkov s kotkodákajúcimi sliepkami. Prasatá a kravy smutne hľadeli na sprievod a prí-

stavní robotníci s pokrikom presúvali náklad do člnov pri brehu, čo ho mali prepraviť do siedmich galeón zakotvených v jagavom prístave. So zvinutými plachtami a holými sťažňami pripomínali mŕtve chrobáky s dlhými nohami vo vzduchu, no na každej sa čoskoro bude hmýriť vyše tristo pasažierov a členov posádky.

Ludia štrngali mešcami s mincami na pramice, ktoré premávali hore-dolu, a pretláčali sa k nim, keď zaznelo meno ich lode. Deti sa hrali na skrývačku medzi debnami alebo sa krčili matkám za sukňami, zatiaľ čo otcovia sa mračili na širu modrú oblohu, akoby z nej chceli zahnať oblaky.

Majetnejší pasažieri stáli trocha bokom, obklopení služobníctvom a drahými kuframi. Hromžili pod slnečníkmi, márne sa ovievali a potili v čipkových okružiacich.

Sprievod zastal, brána sa za ním zatvorila a stlmila krik ľudskej masy.

Pár posledných kameňov sa odrazilo od debien, a boli v bezpečí.

Arent si zhlboka vydýchol, zohol sa a oprel rukami o kolená, z čela mu do prachu kvapkal pot.

„Je to vážne?“ opýtal sa Sammy s pohľadom upreným na ranu na Arentovom líci.

„Som po opici,“ zahundral Arent, „ale bolo mi už aj horšie.“

„Vzali mi stráže alchymistické potreby?“ V hlase mu zaznieval úprimný strach.

Okrem mnohých iných schopností bol Sammy aj skúsený alchymista, jeho výbava bola hotový zázrak; obsahovala tinktúry, prášky a elixíry, ktoré využíval pri svojich deduktívnych postupoch. Mnohé vymýšľal celé roky a pridával do nich ťažko dostupné prísady.

„Nie, stihol som ich ukradnúť z tvojej izby, skôr ako prehľadali dom.“

„Dobre,“ zaradoval sa Sammy. „V malom poháriku je liečivá masť. Zelená. Nanášaj si ju na rany vždy ráno a večer.“

Arent znechutene pokrčil nosom. „Myslíš tú, čo páchne ako šťanky?“

„Všetky páchnu ako šfanky. Ak masť nepáchne ako šfanky, nie je účinná.“

Od prístavného móla sa k nim blížil muškietier, ktorý opakoval Sammyho meno. Na sebe mal ošúchaný klobúk s červeným perom a ovisnutou strieškou stiahnutou hlboko do čela. Na plecيا mu padali pochlpené plavé vlasy a väčšinu tváre zakrývala brada.

Arent si ho spokojne premeral.

Väčšina muškietierov v Batávii patrila k domácim gardám. Salutovali a vedeli spať s otvorenými očami, no to bolo všetko. Zodratá uniforma tohto muža však naznačovala, že bol aj ozajstným vojakom. Modrý kabátec s kvapkami zaschnutej krvi bol samá starostlivo zaplátaná diera od guliek a sekov meča. Z červených jazdeckých nohavíc po kolená mu vytŕčali opálené chlpaté nohy, celé zjazvené a doštipané od komárov. Na nábojnici prevesenej cez plece mu štrngali medené nádoby s pušným prachom a narážali do vreciek so zápalkami.

Zastal pred Arentom a zrazil opätky.

„Poručík Hayes, som kapitán gardy Jacobi Drecht,“ predstavil sa a zahnal sa na muchu pred tvárou. „Velím garde generálneho guvernéra. Budem sa plaviť s vami, aby som zaistil bezpečnosť celej rodiny.“ Drecht sa obrátil k dvom muškietierom, čo ich sprevádzali. „Generálny guvernér chce, aby bol pán Pippis zaistený na palube lode *Saardam*, skôr ako...“

„Počúvajte!“ ozval sa sponad nich drsný hlas.

Zažmurili do jasného slnka a natiahli za ním krky.

Na štôse debien stál muž v sivých handrách so zakrvavenými obväzmi na rukách a tvári, iba s úzkou štrbinou na oči.

„Malomocný,“ zamrmlal znechutene Drecht.

Arent inštinktívne ustúpil o krok. Odmala ho učili, že týchto chorobou skaličených ľudí sa treba báť, lebo už len svojou prítomnosťou môžu vyhubiť celú dedinu. Tichý kašeľ alebo aj obyčajný letmý dotyk mohli spôsobiť pomalú hroznú smrť.

„Zabite toho tvora a spáľte ho,“ prikázal generálny guvernér na čele sprievodu. „Malomocným je vstup do mesta prísne zakázaný.“

Nastal rozruch, mušketeri si vymieňali pohľady. Muž bol pri- vysoko, takže naňho nedočiahli kopijami, no muškety už mali na palube lode a nikto nemal luk.

Malomocný zjavne nevnímal paniku, čo zavládla, no prepichol pohľadom každého chlapa, čo stál pred ním.

„Mali by ste vedieť, že môj pán...“ pristavil sa pohľadom na Arentovi a žoldnierovi zovrelo srdce, „... sa plaví na lodi *Saardam*. Je pánom tajomstva, zúfalstva a temnoty. Rozhodol sa vás varovať v súlade so starými pravidlami. Náklad na *Saardam* je hriech a každého, kto vstúpi na palubu, čaká nemilosrdná smrť. Loď nikdy nedopláva do Amsterdamu.“

Len čo dopovedal posledné slovo, podolok rúcha mu vzbĺkol.

Ľudia zhíkli alebo vykriekli od hrôzy. Ozval sa detský plač.

Malomocný nevydal jediný ston. Plamene sa po ňom plazili nahor, až ho napokon pohltili celého.

Ani sa nepohol.

Nemo horel, nespúšťajúc pohľad z Arenta.

2

Potom si zrazu uvedomil, že ho pohlcujú plamene, a začal si búchať po šatách.

Tackavo odstúpil a s tupým žuchnutím sa zrútil z debien na zem. Arent schmatol súdok s pivom, priskočil k malomocnému, holými rukami odtrhol veko a zahasil oheň.

Handry zasýčali, v nose ho štípal pach uhlia.

Malomocný sa zvíjal v mukách a zatínal prsty do hliny. Predlaktia mal spálené, tvár obhorenú. Iba jeho oči ešte vyzerali ľudsky. Zreničky lemované modrými dúhovkami mal rozšírené, pohľad šialený od bolesti.

Otvoril ústa, akoby chcel zvriesknuť, ale nevydal ani hláska.

„To nie je možné,“ zamrmlal Arent.

Pozrel na Sammyho, ktorý napínal svaly v reťaziach, aby lepšie videl. „Nieкто mu vyrezal jazyk,“ vykrikoval, aby ho bolo počuť aj v hlučnom dave.

„Odstúpte, som liečiteľka,“ ozval sa panovačný hlas.

Popri Arentovi sa pretlačila urodzená dáma. Zložila si čipkový klobúčik, strčila mu ho do rúk a odhalila ihlice ozdobené drahokamami v tuhých ryšavých kučerách.

Ledva mal Arent klobúk v rukách, vychmatla mu ho nespojtná slúžka, ktorá sa snažila držať panej nad hlavou snečník a pritom ju prehovárala, aby sa vrátila do nosidiel.

Arent sa na ne obzrel.

Dáma v náhlivosti vytrhla záves z háčikov a na zem dopadli dva veľké hodvábné vankúše. Znútra ich pozorovalo dievča s oválnou tvárou. Malo tmavé vlasy aj oči a podobalo sa na generálneho guvernéra, ktorý sedel meravo na koni a nesúhlasne hľadel na manželku.

„Mama?“ zvolalo dievča.

„Hneď, Lia,“ odvetila dáma, ktorá kľáčala pri malomocnom a vôbec si nevšimla, že hnedé šaty sa jej zašpinili od rybích vnútorností. „Pokúsím sa vám pomôcť,“ prihovorila sa mu láskavo. „Dorothea?“

„Mylady,“ odvetila slúžka.

„Moju fľaštičku, prosím.“

Slúžka siahla do rukáva a vytiahla malú fľaštičku, ktorú odzátkovala a podala dáme.

„Toto vám uľaví od bolesti,“ povedala trpiacemu mužovi a obrátila ju hore dnom nad jeho otvorenými ústami.

„Je malomocný,“ varoval ju Arent, keď sa jej naberané rukávy nebezpečne priblížili k pacientovi.

„Viem,“ odvetila stroho a sledovala kvapku hustej tekutiny, čo sa zbierala na okraji fľaštičky. „Ste poručík Hayes, však?“

„Volajte ma Arent.“

„Arent.“ Chvíľu to meno omáľala v ústach, akoby malo zvláštnu príchuť. „Som Sara Wesselová.“ Odmlčala sa. „Volajte ma Sara,“ napodobnila jeho odmeraný tón.

Trocha potriasla fľaštičkou a kvapka spadla malomocnému do úst. S námahou ju prehltol, potom sa zachvel a upokojil. Prestal sa zvíjať a pohľad sa mu zastrel.

„Ste manželka generálneho guvernéra?“ opýtal sa neveriaccky Arent. Väčšina urodzených ľudí by nevystúpila z nosidiel, ani keby horeli, a už vôbec by nepriskočila na pomoc neznámemu človeku.

„A vy ste sluha Samuela Pippsa,“ odsekla.

„Som...“ zaváhal, zneistený jej podráždením. Netušil, čím sa jej tak dotkol, nuž radšej zmenil tému. „Čo ste mu dali?“

„Niečo, čo mu uľaví od bolesti,“ odvetila a zastrčila zátku naspäť do fľaštičky. „Vyrába sa to z miestnych rastlín. Aj ja to občas beriem. Pomáha mi to zaspáť.“

„Dokážeme mu nejako pomôcť, mylady?“ opýtala sa slúžka, vzala si od panej fľaštičku a vopchala ju naspäť do rukáva. „Mám vám priniesť liečebné pomôcky?“

O to by sa pokúšal len blázon, pomyslel si Arent. Vojna ho na-

učila, bez ktorých končatín sa dá žiť a aké zranenia by ho každú noc budili zo sna, až kým by ho rok po bitke nezabili. Hnijúce telo malomocného vyzeralo desivo, ale najväčšie utrpenie mu budú spôsobovať predovšetkým popáleniny. Pri nepretžitej starostlivosti prežije možno deň a možno týždeň, ale ani prežitie nestojí vždy za cenu, čo zaň treba zaplatiť.

„Nie, ďakujem, Dorothea,“ odvetila Sara. „Podľa mňa nebude treba.“

Vstala a naznačila Arentovi, aby ju nasledoval niekam, kde ich nebude nikto počuť.

„Nedá sa nič robiť,“ povedala ticho. „Neexistuje iná cesta okrem zľutovania. Mohli by ste...?“

Arent prikývol.

„Dokážete to urobiť bezbolestne?“

Arent znova prikývol, za čo si od nej vyslúžil slabučký vďačný úsmev.

„Lutujem, že to nedokážem urobiť sama,“ povedala.

Arent sa pretlačil pomedzi šepkajúcich pozorovateľov stojacich v kruhu k jednému z mušketierov, čo strážili Sammyho, a ukázal na jeho meč. Mladý vojak ochromený hrôzou bez námietok vytiahol zbraň z pošvy.

„Arent,“ zakričal Sammy na priateľa. „Nevravel si, že ten malomocný nemá jazyk?“

„Nieko mu ho vyrezal,“ prisvedčil Arent. „Zrejme sa to stalo už dávnejšie.“

„Keď skončíš, prived' mi Saru Wesselovú,“ povedal ustarostene Sammy. „Tejto záležitosti treba venovať pozornosť.“

Keď sa Arent vrátil s mečom, Sara kľáčala pri malomocnom. Načiahla sa a chcela ho chytiť za ruku, no včas sa spamätala. „Nedokážem ťa vyliečiť,“ priznala ticho. „No ak chceš, môžem ti ponúknuť aspoň bezbolestný únik.“

Malomocný prekvapene otvoril ústa, ale vyšli z nich iba stony. So slzami v očiach prikývol.

„Zostanem s tebou.“ Obzrela sa cez plece na dievča, čo na nich hľadalo z nosidiel. „Lia, poď ku mne, prosím,“ povedala a vystrela k nej ruku.

Lia vystúpila z nosidiel. Nemala viac ako dvanásť, no už teraz mala dlhé nohy a šaty na nej viseli ako druhá koža, z ktorej sa nedokáže vyvliecť.

Privítal ju šum a sprievod sa pohol, aby doň mohla vojsť. Arent bol medzi zvedavými divákmi. Na rozdiel od jej matky, ktorá každý večer chodila do kostola, Lia sa len zriedka ukázala vonku. Klebetilo sa, že otec ju skrýva, lebo sa za ňu hanbí, no keď videl, ako váhavo kráča k malomocnému, nechápal, za čo by sa mal hanbiť. Bola pekná, i keď nezvyčajne bledá, akoby utkaná z tienov a mesačného svitu.

Keď sa Lia priblížila, Sara vrhla nervózny pohľad na manžela, ktorý ešte vždy meravo sedel na koni. Brada sa mu trocha triasla, akoby škripal zubami. Arent vedel, že na verejnosti nedá zlosť najavo inak ako takto. Mykalo mu tvárou, očividne bojoval s nutkaním zavolať ich naspäť do nosidiel. Prekliatím autority však je, že nikdy nesmiete dať najavo, že ju nemáte.

Lia podišla k matke a tá jej upokojujúco stisla ruku.

„Tento muž má bolesti,“ povedala láskavo. „Trpí, no poručík Hayes ukončí jeho muky. Rozumieš tomu?“

Dievča vytreštilo oči, ale pokorne prikývlo. „Áno, mama,“ odvetila.

„Dobre,“ povedala Sara. „Má veľký strach, čaká ho niečo, čomu by nemal čeliť sám. Budeme pri ňom držať stráž a dodáme mu odvahu. Nesmieš odvrátiť zrak.“

Malomocný s námahou vytiahol spod handier malý obhorený kúsok dreva s ostrými hranami. Pritisol si ho na hrud' a tuho zažmúril oči.

„Keď budete pripravený, môžete,“ povedala Arentovi, ktorý ihneď zapichol meč malomocnému rovno do srdca. Muž sa zaklonil a stuhol. Potom ochabol, začala spod neho vytekať krv. Na slnku sa leskla a odrážali sa v nej tri postavy, ktoré sa týčili nad telom.

Dievčina tuho zovrela matke ruku, ale odvaha ju neopustila.

„Výborne, moja milá.“ Sara pohladkala dcéru po pehavom líci. „Viem, že to bolo nepríjemné, ale držala si sa statočne.“

Arent očistil čepeľ meča o vrecko s ovsom. Sara si vytiahla

z vlasov jednu z ihlíc ozdobenú drahokamami a ryšavá kučera sa jej uvoľnila.

„Za vašu námahu,“ povedala a podala mu ju.

„Ak sa za to platí, nie je to láskavosť,“ odvetil. Jagavý predmet nechal v jej dlani a meč vrátil vojakovi.

Tvárou jej preletela zmes prekvapenia a rozpakov. Chvíľu si ho obzerala, no potom sa spamätala a náhlivo privolala dvoch prístavných robotníkov, čo ešte pred chvíľou sedeli na kope roztrhanej plachtoviny.

Vyskočili, akoby ich niečo bodlo. Cestou k nej si odhrnuli vlasy z tváre.

„Predajte to, telo spáľte a postarajte sa, aby sa popol dočkal kresťanského pohrebu,“ prikázala Sara a vtisla ihlicu do najbližšej mozolnatej dlane. „Nech nájde po smrti pokoj, ktorý mu nebol dožičený zaživa.“

Muži prešibane pozreli na seba.

„Za ten šperk zaplatíte pohreb a zostane vám dosť na všetky neresti, ktoré si chcete tento rok užiť, ale postarám sa, aby vás niekto sledoval,“ varovala ich prívetivo. „Ak tento chudák skončí medzi nežiaducimi osobami za múrmi mesta, odvisnete na šibenici, je to jasné?“

„Áno, madam,“ zamrmlali a úctivo zložili klobúky.

„Mohli by ste si nájsť čas aj na Sammyho Pippsa?“ zakričal spoza nej Arent, ktorý stál vedľa kapitána gardy Jacobiho Drechta.

Mohla by?

Sara znova pozrela na manžela, akoby sa pokúšala odhadnúť mieru jeho nevôle. Arent ju chápal. Jan Haan vedel nájsť chyby aj na odvážnej výzdobe jedálenského stola, preto musel byť preňho pohľad na manželku, ktorá sa ako cundra plazí v prachu za kotúlajúcou sa mincou, neznesiteľný.

Prekvapilo ju, že na ňu vôbec nehľadí. Pozoroval Arenta.

„Lia, vráť sa do nosidiel, prosím,“ povedala Sara.

„Ale, mama,“ namietla Lia a stíšila hlas. „Veď je to Samuel Pipps.“

„Áno,“ prisvedčila.

„Ten Samuel Pipp!“

„Presne.“

„Vravec!“

„Som si istá, že zbožňuje tú prezývku,“ precedila sucho.

„Mohla by si ma s ním zoznámiť.“

„Nie je oblečený do spoločnosti, Lia.“

„Mama...“

„Stretnutie s malomocným je až-až vzrušenia na jeden deň,“ uzavrela Sara a mykla bradou, aby privolala slúžku Dorotheu.

Dcéra mala zjavne na jazyku ďalšiu námietku, ale slúžka ju pohladkala po ramene a popohnala preč.

Dav ustupoval Sare z cesty, keď kráčala k väzňovi, ktorý si naprával fľakatý kabátec.

„Vaša povest' vás predchádza, pán Pipp,“ prihovorila sa mu s úklonom.

Po nedávnom ponížení Sammy cítil, ako mu pri pohľade na jej gesto od vďaky navrela hrča v hrdle.

„Prečo ste sa so mnou chceli porozprávať?“ opýtala sa Sara.

„Prosím vás, aby ste zdržali odchod lode *Saardam*,“ povedal.

„Prosím! Nesmiete brať naľahko varovanie toho malomocného muža.“

„Považovala som ho za blázna,“ priznala s údivom.

„Ech, určite to bol blázon,“ prisvedčil Sammy, „ale dokázal rozprávať bez jazyka a vyliezť s chromou nohou na stohy debien.“

„Všimla som si, že nemá jazyk, ale tú chromú nohu nie.“ Obzrela sa znovu na telo. „Ste si istý?“

„Tú telesnú chybu vidieť aj po popálení. Pri chôdzi si musel pomáhať paličkou, určite nemohol vyliezť na tie debny bez pomoci.“

„Domnievate sa, že nekonal sám?“

„Presne, a mám ešte jeden dôvod na obavy.“

„Ako inak,“ vzdychla si. „Prečo by mali dôvody na obavy chodiť po jednom?“

„Vidíte jeho ruky?“ pokračoval Sammy, nevšímajúc si jej poznámku. „Jednu má škaredo spálenú, ale druhú takmer nedo-“

tknutú. Ak sa prizriete lepšie, všimnete si modrinu pod jeho nechtom na palci, ktorý bol v minulosti najmenej trikrát zlomený, takže je pokrivený. Takéto zranenia postihujú napríklad tesárov, a to najmä lodných tesárov, čo musia pri práci bojovať s premenlivým pohybom lode. Všimol som si tiež, že má krivé nohy, ďalší typický znak námorníkov.“

„Myslíte, že pracoval ako lodný tesár na jednej z lodí tejto flotily?“ odvážil sa opýtať Arent, skúmajúc sedem lodí v prístave.

„Neviem,“ odvetil Sammy. „Každý tesár v Batávii zrejme pracoval na nejakej lodi. Keby som mohol preskúmať telo, azda by som dokázal odpovedať presnejšie, ale...“

„Môj manžel vás nikdy neoslobodí, pán Pipp,“ prerušila ho ostro Sara. „Ak to má byť vaša ďalšia požiadavka...“

„Nie je,“ povedal a očerveneli mu líca. „Viem, aká je vôľa vášho muža, aj že si moje obavy nevypočuje. Vás však bude počúvať.“

Sara s nepríjemným pocitom prestúpila z nohy na nohu a zadívala sa na prístav. Vo vode sa hrali delfíny. Vyskakovali do vzduchu a opäť mizli pod takmer nesčerenou hladinou.

„Prosím vás, mylady. Musíte presvedčiť manžela, aby odložil odchod celej flotily, kým Arent nevyšetrí túto záležitosť.“

Arent sa pri tých slovách mykol. Keď mu naposledy zverili nejaký prípad, nevinný človek takmer skončil na šibenici. V poslednom čase sa radšej do ničoho podobného nepúšťal. Jeho úlohou bolo zariadiť, aby bol Sammy v bezpečí, a zadupať každého sviniara, na ktorého priateľ ukáže prstom.

„Otázky sú ako meče a odpovede ako štíty,“ trval na svojom Sammy s pohľadom upretým na Saru. „Prosím vás, vyzbrojte sa. Keď Saardam vypláva, bude neskoro.“